

QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)

MAĠISTRAT
DR. JOSEPH GATT LL.D.

Udjenza ta' nhar l-Erbgha, 20 ta' Novembru 2024

Avviż Nru: 38/2024

Nru fuq il-Lista: 1

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)

vs

Paul Darren Zahra (K.I. 429480(M))

Il-Qorti;

Rat l-Avviż tal-bank attur mressaq fil-21 ta' Frar 2024¹, flimkien mad-dokumentazzjoni hemm imressqa, permezz ta' liema l-Qorti giet mitluba tikkundanna lil konvenut sabiex iħallas l-ammont ta' tmint elef, erba' mijja u tmien Ewro u wieħed u għoxrin ċenteżmu (€8,408.21c) rappreżentanti bilanċ ta' self mogħti u mhux imħallas lura skond dak miftiehem. F'dan l-ammont hemm ukoll inkluż imgħax digġà akkumulat².

¹ A fol 1 tal-proċess.

² Skond Dok AZ li jinsab a fol 3 tal-proċess, l-ammont huwa maqsum hekk: €4,870.10c bħala bilanċ mill-kapital u €3,538.10c imgħax.

Rat id-digriet tagħha tas-27 ta' Frar 2024³.

Rat dak li seħħ fis-seduta tat-30 ta' Settembru 2024⁴ fejn irriżulta li l-konvenut, għad li kien finalment ġie debitament notifikat⁵ għażel li ma jressaqx risposta formali jew li jirregistra dehra. Dakinhar il-kawża ġiet imħollija għall-provi kollha.

Rat dak li seħħ fis-seduta tad-9 ta' Ottubru 2024⁶ fejn instemgħet ix-xhieda ta' Michelle Vella u ġiet imressqa iktar dokumentazzjoni⁷. Dakinhar, il-konvenut rega' m'attendieex u l-kawża thalliet għas-sentenza għal-lum.

Rat l-atti proċesswali kollha.

Ikkunsidrat

Illi kif ġie indikat mill-*iter* proċesswali hawn fuq riprodott, il-konvenut għażel li ma jweġibx formalment għal din l-azzjoni u lanqas jirregistra dehra fihom.

Illi f'din l-azzjoni, s-soċjetà attrici qiegħda titlob il-ħlas lura tal-ammont ta' tmint elef, erba' mijja u tmien Ewro u wieħed u għoxrin ċenteżmu (€8,408.21č) rappreżentanti bilanċ ta' self mogħti u mhux imħallas lura skond dak miftiehem.

Illi huwa aċċettat li l-oneru tal-prova dwar xi kreditu jibqa' dejjem fuq spallejn min jallega l-istess, u sakemm l-attur ma jippruvax li l-konvenut huwa d-debitur

³ A fol 15 tal-proċess.

⁴ A fol 11 tal-proċess.

⁵ Bil-proċedura tal-affissjoni u pubblikazzjoni.

⁶ Verbal relattiv jinsab a fol 35 tal-proċess.

⁷ Xhieda relattiva tibda a fol 38 tal-proċess.

tiegħu, dan tal-aħħar ma jaħtix għal dan in-nuqqas⁸. Jekk l-attur mbagħad jipprova tali kreditu, l-piż tal-prova jdur fuq id-debitur sabiex jipprova xi ċirkostanzi jew difiżi li jista' jqanqal sabiex jinheles mill-obbligazzjoni tal-kundanna tal-ħlas⁹.

Illi fi kliem il-ligi¹⁰ il-kuntratt ta' self huwa dak li bih wieħed jagħti lil persuna oħra kwantità ta' ħwejjeg li jintemmu bl-użu, bl-obbligu ta' min jissellef li jrodd lil min jislef daqshekk ieħor tal-istess xorta u kwalità. Fil-każ, tagħna, ġaladárba is-self kien ta' flus, l-obbligu tar-imbors huwa daqs l-ammont riċevut bil-valur legali fiż-żmien il-ħlas¹¹. Magħdud ma dan, huwa permess li l-partijiet fil-kuntratt jiftehma fuq l-imġħax li għandu jitħallas fuq l-ammont hekk misluf¹².

Illi f'każ bħal dan (faċilita bankarja) huwa aċċettat ukoll li radd lura tas-somma mislufa jista' jseħħ bi żmien miftiehem¹³, beneficiju dan li huwa mogħti lid-debitur tal-obbligazzjoni¹⁴. Jekk isseħħ xi ċirkostanza miftehma bejn il-partijiet li

⁸ Fost oħrajn, jiġi senjalat dak raġunat fis-sentenza fl-ismijiet **360 Retail Supplies Limited vs Maged Fawzy Shokry Iskandar et**, (Rik Nru: 1174/19/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-27 ta' April 2023, fejn fost affarijiet oħra ġie mfakkar hekk: “*Din il-Qorti tqis li, fl-ewwel lok, skont il-principji tal-ligi dwar l-evidenza u dwar kif għandu jitqassam il-piż tal-provi, jaqa’ fuq il-kreditur li jagħti prova tajba bizzżejjed tal-eżistenza tal-kreditu li dwaru huwa jkun fetah il-kawża (ara Carmelo Zammit et v. Emanuele Galea et, Appell Superjuri, 27 ta' Frar, 2003 u Maria Stella Calleja v. Brian Degiorgio, Appell Superjuri, 17 ta' Marzu, 2022). Dan għaliex l-obbligu tal-prova ta’ fatt imiss lil min jallegah (ara l-Artikolu 562 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta) u għalhekk sakemm lattur ma jippruvax li l-konvenut huwa d-debitur tiegħu, il-piż tal-prova jibqa’ mixħut fuq l-attur (ara Joseph Camilleri v. Emanuel Calleja, Appell Inferjuri, 20 ta' Jannar, 2003). Tassew, jekk l-attur ma jirnexxilux jipprova dak li jallega, il-konvenut m'għandux ibati minn dan in-nuqqas, u dan sewwasew skont il-principju actore non probante reus absolvitur (ara Angelo Xuereb nomine v. Godwin Migneco et nomine, Appell Superjuri, 18 ta' Lulju, 2017);*”

⁹ Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Richard Attard et vs Mark Anthony Barbara**, (Rik Nru: 1116/2016/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-11 ta' April 2024. Hija wkoll ta' interess s-sentenza fl-ismijiet **Maria Stella Calleja vs Brian Degiorgio**, (Rik Nru: 691/14/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-17 ta' Marzu 2022.

¹⁰ Artikolu 1842 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

¹¹ Artikolu 1844 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

¹² Artikolu 1850(1) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta

¹³ Applikabbi hawn l-artikolu 1070(1) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

¹⁴ Artikolu 1073 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

tagħti lok għat-telfien tal-benefiċċju taż-żmien, allura hemmhekk il-kreditur ikun jista' jitlob il-ħlas tal-ammont kollu immedjatamente¹⁵.

Illi mill-atti jirriżulta li dan is-self beda fit-23 ta' Lulju 2014 u wara xi ftit pagamenti, jirriżulta li l-konvenut wettaq l-aħħar pagament fis-16 ta' Mejju 2015¹⁶. Minn hemmhekk, għad li l-bank attur beda jistenna, nieda l-proċedura appożita fejn talab li jiθallas l-ammont shiħ. Dan kien fis-sena 2019. F'Novembru tas-sena 2023 imbagħad, ressaq ittra uffiċjali (debitament notifikata) u mbagħad mexxa b'din l-istanza.

Illi mix-xhieda mressqa mill-bank attur u mill-provi dokumentarji mressqa, din il-Qorti ssib li l-azzjoni ġiet ipprovata b'mod komplet. Dan qiegħed jingħad magħdud mal-fatt li l-konvenut ma ġab l-ebda ħjiel ta' prova kontrarja. L-istess jingħad għat-talba tal-imġħax ulterjuri, li qiegħed jintalab mill-14 ta' Frar 2024¹⁷.

Għaldaqstant, il-Qorti qiegħda tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' t-talbiet tal-bank attur u tikkundanna lil konvenut iħallas lill-bank attur l-ammont ta' tmint elef, erba' mijja u tmien Ewro u wieħed u għoxrin centeżmu (€8,408.21ċ) bl-imġħax legali ulterjuri mill-14 ta' Frar 2024 sad-data tal-pagament effettiv.

¹⁵ Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Karmena Callus et vs Dione Cassar et**, (Rik Nru: 1170/13) mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-18 ta' Frar 2021 (attwalment pendentni l-appell).

¹⁶ Rendikont jinsab a fol 2 tal-proċess.

¹⁷ Dwar dan wieħed huwa mistieden jara dak enunċjat u deċiż fis-sentenza fl-ismijiet **HSBC Bank Malta p.l.c. vs L-Avukat Dr. Anthony Cutajar et**, (Rik Maħluf Nru: 1122/2021) mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar il-11 ta' Lulju 2022 (mhux appellata).

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri u tal-ittra ufficjali¹⁸ iżda mhux dak tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju msemmi fl-Avviż promotur¹⁹, jitħallsu fl-intier tagħhom mill-konvenut.

Dr Joseph Gatt LL.D.
Maġistrat

Annalise Spiteri
Deputat Reġistratur

¹⁸ Kopja eżebita a fol 11 tal-proċess.

¹⁹ Dan għaliex kopja tiegħu ma ġiex mressaq u lanqas ingħata tagħrif biżżejjed dwaru.